

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Het Zonnewiel

Plaats : De Bilt
BRIN nummer : 07AL|C1
Onderzoeksnummer : 253472
Datum onderzoek : 1 oktober 2013
Datum vaststelling : 15 januari 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	10
	BIJLAGE 1 OORDELEN	11

1 INLEIDING

Op 1 oktober heeft de inspectie vrijeschool Het Zonnewiel bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de huidige en de voorgaande intern begeleider en een vertegenwoordiging van het bestuur zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op Het Zonnewiel naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen.

In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op Het Zonnewiel de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Het team spant zich in om het onderwijs af te stemmen op alle leerlingen in de school. De basis hiervoor: de analyse en de interpretatie van toets gegevens behoeft nog verbetering. Ook op het gebied van de kwaliteitszorg dient de school zich op enkele punten te verbeteren.

Hier volgt een toelichting op alle onderzochte onderdelen.

De opbrengsten zijn voldoende

De school verantwoordt zich over haar eindopbrengsten met behulp van de toetsen uit het leerlingvolgsysteem. In de jaren 2011 en 2012 liggen de scores boven de ondergrens die de inspectie hanteert, in 2013 daaronder. De eindopbrengsten als geheel worden daarom als voldoende beoordeeld (indicator 1.1).

Voor het oordeel op de tussenliggende momenten baseert de inspectie zich op de gemiddelde resultaten op het gebied van technisch lezen in klas 1/groep 3 en klas 2/groep 4, rekenen en wiskunde in klas 2/groep 4 en klas 4/groep 6 en begrijpend lezen in klas 4/groep 6. Het aanvankelijk lezen in klas 1/groep 3 is weliswaar gestart, maar heeft nog niet het gewenste niveau bereikt. De tussenopbrengsten als geheel worden als voldoende beoordeeld (indicator 1.2). Of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich naar verwachting ontwikkelen wordt als voldoende beoordeeld. Uit het onderzoek blijkt dat de leerlingen in klas 6/groep 8 met een eigen leerlijn zich naar hun eigen mogelijkheden ontwikkelen (indicator 1.4).

Over de sociale competenties van de leerlingen spreekt de inspectie geen oordeel uit. De school brengt de ontwikkeling op dit gebied namelijk niet in kaart met een landelijk genormeerd instrument (indicator 1.5).

De analyse van achterstanden

De inspectie beoordeelt vrijwel alle indicatoren binnen het domein zorg en begeleiding als voldoende. De school maakt vanaf de kleutergroepen gebruik van een samenhangend systeem van genormeerde toetsen en observatiemiddelen om de resultaten van leerlingen en hun ontwikkeling te monitoren (indicator 7.1). Daarmee signaleert het team van Het Zonnewiel systematisch of leerlingen toekomen met het basisleerstofaanbod of dat zij daarnaast extra ondersteuning nodig hebben (indicator 8.1). Waar het team van Het Zonnewiel nog in onvoldoende mate in slaagt, is de signalering te laten

volgen door een inhoudelijke analyse van de achterstand of de stagnatie in de ontwikkeling van leerlingen. Het vaststellen van verklaringen of van hypothesen voor de achterblijvende resultaten is een verbeterpunt van de school (indicator 8.2).

De zorg wordt planmatig uitgevoerd. De doelen in de plannen zijn voor het grootste deel concreet geformuleerd, en de criteria om te bepalen of en wanneer de achterstand is ingelopen zijn helder beschreven. Het Zonnewiel bevindt zich in een overgangsfase waarin de hulpplannen meer en meer in de klas uitgevoerd worden. Dat brengt met zich mee, dat op Het Zonnewiel extra aandacht uitgaat naar het planmatig handelen van de leraren (indicator 8.3).

Ook de evaluatie van de geboden zorg wordt als voldoende beoordeeld. Doordat in de meeste hulpplannen concrete doelen zijn opgenomen, evalueert de school de effecten van de geboden hulp en trekt daar consequenties uit (indicator 8.4).

Kwaliteitszorg

Binnen de kwaliteitszorg zijn twee indicatoren op orde. Zo maakt de interne begeleider van Het Zonnewiel al gedurende meerdere jaren trendanalyses van de tussenresultaten en de eindresultaten op schoolniveau. Deze geven aanleiding om binnen het team conclusies te formuleren voor schoolbeleid (indicator 9.2). Voorbeelden daarvan zijn de aanvankelijk leesmethode en de leerlijn en didactiek van het spellingonderwijs die de afgelopen jaren ingevoerd zijn. De school werkt haar verbeteractiviteiten in jaarplannen uit door middel van concrete en meetbare doelstellingen te beschrijven en de verschillende activiteiten te beleggen binnen het team (indicator 9.4).

Naast deze twee voldoende oordelen, vragen de overige vier onderdelen om een kwaliteitsslag. De kenmerken van de leerling populatie en de onderwijsbehoeften die daaruit voortkomen zijn weliswaar op deelaspecten uitgewerkt, zoals het aanbod aan begaafde leerlingen en het benutten van de zelfstandigheid van leerlingen. Het is voor het team van Het Zonnewiel echter nog een uitdaging om deze analyse en de conclusies daaruit meer diepgang te geven (indicator 9.1).

De directie zet in onvoldoende mate een systematische cyclus instrumenten en activiteiten in om vast te stellen of de kwaliteit van het onderwijsleerproces naar behoren is. Niet altijd zijn de ouders en de leerlingen hierbij betrokken. De inspectie is van oordeel dat de school hiermee onvoldoende zicht heeft op de eigen kwaliteit (indicator 9.3).

Ook het behoud van gewenste praktijken en verankering van nieuwe werkwijzen behoeft verbetering. Middelen die op Het Zonnewiel daaraan kunnen bijdragen zijn onder meer klassenbezoeken om na te gaan of afspraken over de onderwijspraktijk worden nageleefd, procedures vast leggen, het evalueren van

veranderingen in teamvergaderingen en het opnemen van die onderdelen die geborgd moeten worden in de jaarplanning (indicator 9.5).

De school verantwoordt zich nog in onvoldoende mate aan ouders over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Voor een voldoende oordeel is het nodig dat de school ouders zicht biedt op de uitkomsten van (zelf)evaluaties op het gebied van de opbrengsten en het onderwijsleerproces, op de verbeteractiviteiten die daaruit voortkomen en op de effecten van uitgevoerde verbeteractiviteiten (indicator 9.6).

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de onderwijskwaliteit op vrijeschool Het Zonnewiel op een aantal van de onderzochte onderdelen verbeterd kan worden. De inspectie handhaaft het reeds toegekende basisarrangement. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		•		
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.		•		
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.		•		

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	